

KOMŞULUK HAKKI

وَأَعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَبِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينِ وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ بِالْجَنبِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ مُخْتَالًا فَخُورًا

Muhterem Müslümanlar!

Bugünkü hutbemiz komşuluk hakkında olacaktır. Allah Tebâreke ve Teâlâ Kur’ân-ı Kerim’de şöyle buyurmaktadır: *“Allah’a ibadet edin ve Ona hiçbir şeyi ortak koşmayın. Ana-babaya, akrabaya, yetimlere, yoksullara, yakın komşuya, uzak komşuya, yakın arkadaşına, yolcuya, ellerinizin altında bulunanlara iyi davranın; Allah kendini beğenen ve daima böbürlenip duran kimseyi sevmez.”* (en-Nisâ, 4/36)

Aziz Cemaat-i Müslimîn!

Gördüğünüz gibi, ayet-i kerimenin başında ana, babaya iyilik emri vardır. Sonra akraba olan komşulara, sonra da akraba olmayan komşulara iyilik emri vardır. Ak-raba olan komşulara iyilik etmekte sıla-i rahim etmek de vardır. Fazileti daha ziyade olduğundan ana, babadan sonra zikredilmiştir.

Akraba olan komşulara edilen iyiliğe karşılık Cenâb-ı Hakk’ın ihsanı pek çoktur. Bir hadis-i şerifte bildirildiğine göre, ömrün bereketine, rızkın artmasına sebep olur. Yakınlığa riayet etmeyip de dargın duran iki akraba komşu çok ağır günaha girerler. İnsanın huzur içinde yaşaması, herşeyden önce gönül rahatlığına bağlıdır. Her gün gördüğü komşusu ile arası açık olursa, kalbinde intikam hissi ile, haset ve

fesat hissi ile karışık bir düşmanlık peyda olur. Rahatını kaçıır. Hatta bazen bu düşmanlık, fena neticeler bile doğurur. İşte bu rahatsızlığa, bu fena âkıbete meydan vermemek, bilakis birbirinden faydalanmalarını temin etmek için, Cenâb-ı Hak komşulara iyilik edilmesini emreylemiştir.

Kıymetli Kardeşlerim!

Ayet-i kerimede emrolunan iyilikler: Komşu fakir ise elinden geldiği kadar yardım etmek, ödünç bir şey isterse vermek, sevinç ve kederlerine ortak olmak, hastalığı halinde ziyaretinde bulunmak, onu çirkin sözlerle incitmemek, çocuk kavgalarına ehemmiyet vermemek, beslediği kedi, köpek, tavuk gibi hayvanlarla komşuya eza etmemek gibi şeylerdir.

Ne yazık, bu gibi kaçınılması kolay ve mümkün olan şeylerden dolayı çekişerek komşusuna eziyet eden çoktur bugünlerde! Oysa sevgili Peygamberimiz: *“Cenâb-ı Hak, kıyamet gününde iki kimseye merhamet gözü ile bakmaz; bunlar: akrabasını terk eden ve fena komşuluk ederek komşuluk haklarına riayet etmeyendir.”* (Deylemî) buyurmuştur. Ayrıca *“Komşusunu zarar ve ziyandan, çirkin hâllerinden emin kılmayan kâmil iman sahibi sayılmaz.”* (Taberânî) buyurmuşlardır.

Başka bir hadis-i şerifte de *“Yanı başında komşusunun aç yattığını bildiği hâlde, kendisi tok yatan kimse, Allah’a kâmil iman ile inanmış sayılmaz. Şayet komşuna yardım edemezsen, bari aldığını ona gösterme. Çocuklarını meyva yiye yiye sokağa çıkarma.”* (Bezzar) buyurulmuştur.

Biz âciz kullarını komşu hakkına riayetkâr olmaya muvaffak eyle yâ Rab, yâ Rabbe'l-âlemin!

ПРАВАТА НА СЪСЕДИТЕ

وَاعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَبِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينِ وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ بِالْجَنبِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ مُخْتَالًا فَخُورًا

Уважаеми мюсюлмани

Днешното ни хутбе ще бъде относно правата на съседите. Аллах Тебараке ве Теаля в Свещения Коран повелява: *„И служете единствено на Аллах, и нищо не съдружавайте с Него! И към родителите – добрина, и към близкия, и сираците, и нуждаещите се, и към близкия съсед, и към далечния съсед, и към другаря редом, и към пътника, и към подвластните ви! Аллах не обича горделивия, самохвалеца...“* (ен-Ниса, 4: 36).

Братя вярващи!

Както забелязвате, айетът започва със заповед за подчинение и добро отношение към родителите. После има повеля за добри отношения към съседите – роднини, а след тях – към съседите, които не са ни роднини. И тъй като в доброто ни отношение към съседите, които са ни роднини, има и съла-и рахим, което го прави още по-достойно дело, то е повелено след заповедта за добрите отношения към роднините.

Дженаб-ъ Хак щедро награждава добрините, направени спрямо съседите – роднини. Според разказаното в хадис от Пейгамбера (с.а.с.) тези добрини са причина за удължаване на живота и увеличение на поминъка – ръзък. А онези съседи, които са роднини и въпреки това стоят скарани едни с други, те извършват голям грях пред Аллах Теаля. Тъй като най-важното, което е необходимо на човека, за да живее в мир и спокойствие, е спокойното сърце. Но ако човек е скаран със съседите си, които вижда ежедневно, то тогава в сърцето му се появя-

ва чувство за отмъщение, ревност и завист, което впоследствие поражда враждебност. Тази враждебност прогонва спокойствието и даже понякога поражда и по-лоши резултати. Именно за да не се случват подобни вражди, а напротив, роднините и съседите да си помагат едни на други, Аллах Теаля е повелил добрите отношения към съседите и да се спазват техните права.

Скъпи братя!

Някои от добрите дела, които са заповядани в айета, са: ако съседът е беден, да му се помогне, доколкото е възможно; ако иска нещо за временно ползване, да му се даде; да се споделят заедно с него щастията и нещастията му; когато е болен, да се посети; да не се накърняват достойнството и честта му с лоши действия и думи; да не се отдава голямо значение на детските кавги и караници; да не се пречи на съседите с животните, които се гледат в двора – котка, куче, кокошки и др.

За съжаление, много са онези, които в днешно време си вредят с тези и подобни на тях неща, въпреки че е лесно и възможно да се избегне това. И при все че любимият ни Пейгамбер (с.а.с.) в редица хадиси ни наставлява: *„[В съдния ден] няма да бъде погледнато с милост върху онзи, който е изоставил роднините си, отнасял се е лошо към съседите си и не е спазвал техните права“* (Дейлеми). В друг хадис той предупреждава: *„Не е повярвал истински онзи, от чиито ръце и език мюсюлманите не са в безопасност“* (Таберани).

И обръщайки внимание върху съпричастността към съседите, той е казал: *„Не е повярвал истински онзи, който ляга сит въпреки знанието му, че съседът до него ляга гладен. Ако пък нямаш възможност да му помогнеш, поне не му показвай какво носиш вкъщи и не позволявай на децата си да излизат на улицата с ядене или плод в ръка!“* (Беззар).

Молим се на Аллах Теаля да стори нас, слабите раби, от онези, които почитат и спазват правата на своите съседи! (Амин, я, Рабб!)

ÇALIŞMAK, HAYATIMIZA BEREKET GETİRİR

أَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وَّان لَّيْسَ لِلْإِنْسَانِ
أَلَّا مَّا سَعَىٰ وَأَنَّ سَعْيَهُ سَوْفَ يُرَىٰ
ثُمَّ يُجْزَىٰ الْجُزَاءَ ۗ أَلَا وَفِي

Aziz Kardeşlerim!

Okuduğum âyet-i kerimede Yüce Rabbimiz şöyle buyuruyor: *“İnsan için ancak çalıştığı vardır. Şüphesiz onun çalışması ileride görülecektir. Sonra çalışmasının karşılığı kendisine tastamam verilecektir.”* (en-Necm, 53/39-41)

Bir hadis-i şerifte ise Rasûl-i Ekrem (s.a.s) şöyle buyuruyor: *“Hiç kimse kendi el emeğinin karşılığında daha hayırlısını yememiştir.”* (Buhâri)

Değerli Müminler!

Rezzâk olan Rabbimiz, yediğimiz her lokmayı, içtiğimiz her yudumu, havayı, ekmeği, suyu bizlere lütfedendir. O, sonsuz ikram sahibidir. Bizler, “Yâ Rezzâk!” dediğimiz zaman bilir ve inanırız ki, Allah ruhumuzun da bedenimizin de gıdasını verendir ve O, rızıkımıza kefilidir. Mümin olarak bize düşen, rızık elde etmek için helâl yollarla çalışmak, temiz ve nezih olan kazancın peşinde koşmaktır. Sevgili Peygamberimiz bu hususu şöyle dile getirmiştir: *“Hiç kimse Allah’ın kendisine takdir ettiğini elde etmeden ölmeyecektir. Öyleyse Allah’ın emirlerine karşı gelmekten sakının ve rızıkınızı güzel yoldan isteyin. Helâl olanı alın, haramdan kaçının”* (İbn Mâce).

Kardeşlerim!

İnsanlığa rehber olarak gelen peygamberler

de terzilik, marangozluk, çiftçilik, ticaret gibi çeşitli mesleklerle meşgul olmuşlar, kimseye yük olmadan kendileri ve aileleri için helâl rızık temin etmişlerdir. Alın teri ve göz nuruyla çalışmak, helâl kazanç endişesi gütmek, helâlden üretip helâl yolda harcamak peygamberlerin sünnetidir.

Cenab-ı Hak, Kur’ân-ı Kerim’de bütün insanlığa şu çağrışı yapar: *“Ey insanlar! Yeryüzündeki şeylerin helâl ve temiz olanlarından yiyin...”* (el-Bakara, 2/168).

Muhterem Müslümanlar!

Çalışmak, hayatımıza huzur ve bereket getirir. Dinimiz, tembelliği, sorumsuzluğu, çalışmadan kazanmayı hedefleyen her türlü sahtekârlık girişimini yasaklar. Toplumun ahlâki değerlerini hiçe sayarak güven ve huzurunu bozan rüşvet, tefecilik, stokçuluk, karaborsacılık ve alışverişte hile gibi haksız kazanç yollarına kesinlikle izin vermez. Nitekim Peygamber Efendimiz (s.a.s.), *“Sizden birinizin organını alıp dağa giderek bir sırt odun getirip satması ve böylece Allah’ın onun itibarını koruması, bir şey verip vermeyecekleri belli olmayan kimselerden dilenmesinden daha hayırlıdır.”* buyurmuştur (Buhâri).

Kıymetli Kardeşlerim!

Kur’ân-ı Kerim’de *“Allah’ın sana verdiğinden ahiret yurdunu ara, dünyadan da nasibini unutma...”* (el-Kasas, 28/77) buyrulur. Müslüman, bu ilâhî uyarıya dikkat ederek dünya için ahiretini feda etmemeli, ahiret için de dünyasını terk etmemelidir. Çalışma hayatında dürüstlük, adalet, hakkaniyet gibi erdemleri yaşatmalı, maîşetini temin etmek için çabalarken kulluk şuurundan da uzaklaşmamalıdır.

Hutbemi, müminleri tarif eden şu ayet-i kerime ile bitiriyorum: *“Onlar, ne ticaret, ne de alışverişin kendilerini Allah’ı anmaktan, namaz kılmaktan ve zekât vermekten alıkoymadığı insanlardır. Onlar, gözlerin ve gönüllerin dehşetle sarsılacağı bir günden korkarlar.”* (Nûr, 24/37.)

РАБОТАТА ЩЕ ДОНЕСЕ В ЖИВОТА НИ БЛАГОДАТ

أَلَّا تَزِرُ وَازِرَةٌ وَّأَنَّ لَيْسَ لِلْإِنْسَانِ
إِلَّا مَا سَعَىٰ وَأَنَّ سَعْيَهُ سَوْفَ يُرَىٰ
ثُمَّ يُجْزَىٰهُ الْجِزَاءَ الْأَوْفَىٰ

Скъпи братя!

В айета, който прочетох, Аллах Теаля повелява: „...и човек ще има само онова, за което се е постарал, и старанието му ще бъде видяно, после напълно ще му се въздаде...“ (ен-Неджм, 53: 39–41).

А в хадис Расулю Екрем (с.а.с.) е казал: „Човек не е вкусил по-добър зальк от този, който е спечелил със собствените си ръце“ (Бухари).

Скъпи вярващи!

Храната, с която се храним, водата, която пием, въздухът и всички останали блага са ни дарение от Аллах, Който е „ер-Раззак (Даващ препитанието)“ и Вечнощедрия. Когато кажем „Я, Раззак“, знаем и вярваме, че Аллах е Онзи, Който ни дарява както с телесното, така и с душевното препитание. Той е Единствения гарант за нашия ръзък (препитание). А като вярващи на нас ни остава да тичаме и се трудим, за да придобием препитанието си по чист и позволен начин.

Относно това любимият ни Пейгамбер (с.а.с.) е казал: „Никой няма да умре, докато не получи препитанието, което Аллах му е отредил. Тогава не се противете на Неговите заповеди и търсете прехраната си по позволени начини. Вземете онова, което е хелял, и оставете онова, което е харам“ (Ибн Мадже).

Братя мюсюлмани!

Пейгамберите, които са били пратени като пътеводители на хората, също са се занимавали с професии като шивачество, дърводелство, земеделие и търговия. Работили са за позволеното препитание на своите семейства и не са били в тежест на никого. Именно поради това се счита, че старателната работа, търсенето, произвеж-

дането и харченето на хелял – позволено, препитание е от суннета на пейгамберите.

Дженаб-ъ Хак в Коран-и Керим призовава всички хора към следното:

„О, хора, язте от онова по земята, което е позволено, приятно! И не следвайте стъпките на шейтана! Той за вас е явен враг“ (ел-Бакара, 2: 168).

Уважаеми мюсюлмани!

Работата ще донесе в живота ни благодат. За раба е чест да се труди и спечели задоволството на Аллах, като използва разума и тялото, с които Той го е дарил. Мюсюлманинът трябва да бъде в постоянен просперитет и да знае, че „онзи, чиито два дена са равни, е в загуба“. Религията ни забранява мързела, безотговорността и всички видове игри и измами, които целят печалба без труд. И не позволява несправедливото присвояване на печалби чрез подкуп, лихварство, задържане на стока, черна борса, измама и всички подобни на тези практики, които прегазват моралните стойности и развалят мира и спокойствието на обществото.

Пратеника на Аллах (с.а.с.) е казал: „По-добре е за човека да вземе въже и да отиде в планината, да събере дърва, после да ги продаде. Така Аллах ще предпази репутацията му, отколкото да проси от непознати, за които не знае дали ще му дадат, или не“ (Бухари).

Скъпи братя!

В Корана се казва: „И чрез онова, което Аллах ти е дал, се стреми към отвъдния дом, и не забравяй своя дял от земния живот...“ (ел-Касас, 28: 77). Мюсюлманинът трябва да вземе под внимание това свещено предупреждение и да не рискува ахирета заради дюнята, нито пък да се откаже напълно от земното заради отвъдното. Трябва да подхранва добродетели като честност, справедливост и правда в трудовия си живот, но старайки се да спечели препитанието си, да не се отдалечава и от религиозните си задължения.

Завършвам хутбето си със следния аyet: „...хора, които нито търговия, нито продажба ги отвлича от споменаването на Аллах и от извършването на молитвата и даването на милостията зекят. Страхуват се от деня, в който [от страх] ще се преобърнат сърцата и очите...“ (ен-Нур, 24: 37).

KARDEŞLİĞE SAPLANAN HANÇER: GIYBET

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ
مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَىٰ ذِكْرِ
اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ
إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

Değerli Kardeşlerim!

Okumuş olduğum ayet-i kerimede Rab-bimiz Tebâreke ve Teâlâ şöyle buyurmaktadır: *“Ey iman edenler! Cuma günü ezan okunup namaza çağırıldığı zaman hemen Allah’ı anmaya koşun ve alış verişi bırakın. Eğer bilmiş olsanız, elbette bu, sizin için daha hayırlıdır.”* (el-Cuma, 62/9)

Peygamber Efendimiz ise: *“Üzerine güneş doğan en hayırlı gün, Cuma günüdür.”* diye buyurur. Buna göre mükellef olan her Müslüman, Cuma namazı vakti geldi mi, alış verişi ve diğer dünya işlerini bırakıp camiye, Allah’ı zikretmeye koşarak cemaate katılması gerekiyor.

Kıymetli Kardeşlerim!

Bugün öyle bir gün ki, mescitlerin her bir kapısında melekler vardır, ilk gelenleri sırayla yazarlar. İmam minbere oturunca defterleri kapatıp zikri dinlemeye giderler (Buhârî).

Hazreti Ali (r.a.) Kûfe’de hutbe verirken minberden şöyle seslenmiştir: *“Cuma günü olunca şeytan çarşı ve pazara erkenden bayraklarıyla gider, insanlara bin bir engel çıkararak mâni olmaya, onları Cuma namazından hiç olmazsa geciktirmeye çalışır. Melekler de erkenden gidip mescidin kapılarına dururlar. Gelenleri, birinci saatte gelenler, ikinci saatte gelenler diye yazarlar. Bu hâl imam hutbeye çıkıncaya kadar devam eder.*

Kişi, mescidde imamı görüp dinleyebileceği bir yere oturup can kulağıyla dinledi ve konuşmadı mı, kendisine iki kat sevap vardır. Kişi uzakta kalır ve imamı dinleyemeyeceği bir yere oturur, sessiz durur ve konuşmazsa bir hisse sevap alır. Eğer imamı görüp dinleyebileceği bir yere oturur, fakat boş konuşma yapar, sessiz kalmazsa, ona iki hisse vebal yazılır. Eğer dinleme ve görme imkânı olmayan bir yere oturur ve boş konuşur ve sessiz kalmazsa, ona bir hisse vebal vardır. Kim yanındaki arkadaşına Cuma günü “sus” derse, o da “boş konuşmuş” olur. Kim de boş konuşursa, o Cumadaki sevaptan nasipsiz kalır.” Hazreti Ali konuşmasının sonunda şunu söyledi: *“Bunu Rasûlüllah (s.a.s.)’den işittim.”* (Ebû Dâvûd).

Muhterem Müslümanlar!

Ne yazık ki, son zamanlarda Cuma ibadetine gerektiği gibi riayet edilmemektedir. Müslümanlar işlerine dalıp Cumaya geç kalmaktadırlar. Camiye girdikten sonra ise kimileri görünmeyen bir köşeye dayanıp uyuklamaktadır, kimi yanındaki arkadaşı ile sohbet etmektedir, kimileri de daha ileri gidip bu asrın vebası olan telefon ve sosyal medyalara dalıp okunan hutbeyi bile duymamaktadır.

Aziz Kardeşlerim!

Hadisten de anlaşılacağı üzere sevgili Peygamberimiz (s.a.s.) en basit meşgaleleri bile kerih görmüş, bu mübarek vaktin boşa harcanmamasını tavsiye etmiştir. Kaldı ki, bizler burada Rabbimize zikir ve ibadet etmeye geliyoruz. Dikkat edin ve burada geçen değerli vaktinizi boşa harcamayın. Zira Efendimiz (s.a.s.) der ki: *“O günde öyle bir saat var ki, Müslüman bir kul o saate denk getirerek Allah’tan hayırlı bir şey isterse, Allah onun isteğini verir.”* (Ahmed b. Hanbel).

Rabbim hepimize hidayet nasip etsin, bizleri afv ü mağfiret eylesin. Yaptığımız ve yapacağımız ibadetleri kabul buyursun. Cumamız mübarek olsun!

ЦЕННОСТТА НА ПЕТЪЧНИЯ ИБАДЕТ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ
مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَى ذِكْرِ
اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ
إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

Скъпи братя!

В айета, който прочетох, Аллах Тебараке ве Теаля повелява: „*О, вярващи, щом бъдете призовани за намаз в петъчния ден, устремете се към споманаването на Аллах и оставете търговията! Това е най-доброто за вас, ако знаете*“ (ел-Джума, 62: 9).

А Пейгамбера (с.а.с.) е казал: „*Петъчният ден е най-благодатният ден, върху който е изгряло слънцето*“ (Бухари).

Затова, когато настъпи времето за петъчния намаз, всеки религиозно отговорен мюсюлманин трябва да изостави търговията и останалите си ежедневни дела, да отиде на джамията и да се присъедини към джемаата.

Уважаеми братя!

В петъчния ден пред всички порти на джамиите застават меляикета, които записват онези, които идват, подред. И когато имамът седне (на минбера), затварят дефтерите си и започват да го слушат. (Бухари)

В едно хутбе, което Хазрети Али (р.а.) произнесъл в Куфе, се казва: „В петъчния ден шейтанът още в ранните часове излиза на пазара и полага стотици препятствия пред хората, та поне да ги накара да закъснеят за джумата. А меляикетата застават пред портите на джамиите и записват по ред кой кога е дошъл. Кой е дошъл първи, кой – втори, и продължават така, докато имамът се изкачи на минбера за хутбе. Когато един човек влезе в джамията, седне на открито място, от което

вижда имама, после замълчи и го слуша с внимание, за него има два пъти награда. Ако седне на място, от което не вижда и не чува имама, и въпреки това не говори и мълчи, за него има една награда. Ако застане на място, от което вижда и чува имама, после не внимава и говори с други, той прегрешава два пъти. Ако пък седне на място, от което не вижда и не чува имама, после говори и не внимава, прегрешава един път. А за онзи, който по време на хутбето каже на своя приятел „замълчи“, се смята, че също много е говорил. Който пък празнодумства, такъв не получава никакъв дял от севаба на джумата“.

Когато завършил речта си, Хазрети Али казал: „Чух всичко това от Пратеника на Аллах (с.а.с.)“ (Ебү Давуд).

Уважаеми мюсюлмани!

За голямо съжаление, в последно време не се отдава необходимата важност на петъчния ибадет. Много от мюсюлманите в този ден се затрупват с работа и закъсняват за хутбето и намаза. А когато влязат в джамията, редица от тях сядат в скритите ъгли и започват да дремят, други говорят помежду си, а трети отиват още по-далеч и отварят телефоните – белята на този век, после започват да разглеждат социалните мрежи, като не чуват дори и хутбето, което се чете.

Братя мюсюлмани!

Както се разбира и от хадисите, които разгледахме по-горе, Пратеника на Аллах (с.а.с.) не одобрявал дори и най-кратките движения и думи по време на джумата и ги приемал за мекрух. Още повече че ние сме дошли тук, за да правим ибадет и да споменаваме Аллах Теаля. Трябва да внимаваме и да не пропиляваме дори и минута от това ценно време, тъй като любимият ни Пейгамбер (с.а.с.) е казал: „*В петъчния ден има един такъв ценен час, който го улучи и поиска от Аллах нещо добро, Той непременно ще му го отреди*“ (Ахмед).

Моля се на Аллах Теаля да ни напъти по правия път и опрости греховете ни. И приеме от нас ибадетите, които сме извършили и които ще извършим. (Амин)

ALEMLER İÇİN RAHMET OLAN GÜZEL PEYGAMBERİMİZ

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ
إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ

Değerli Müminler!

Sevgili Peygamberimiz (s.a.s.) henüz dünyaya gelmeden önce insanlar değer ölçülerini yitirmiş, yollarını şaşırmışlardı. Küfür ve şirk gö-nülleri karartmış, haksızlık hayatın bütün alan-larını kuşatmıştı. Sosyal hayat bozulmuş, ahlâkî değerler yozlaştırılmıştı. Akrabalık bağları koparılıyor, komşuluk hukuku ihlâl ediliyordu. Kadınlara insanî muâmele yapılmıyor, zâlimler mazlumları eziyor, emeğin hakkı verilmiyordu.

Muhterem Kardeşlerim!

İşte Sevgili Peygamberimiz, karanlığın böy-lesine yoğun olduğu bir dönemde dünyayı şeref-lendiriyordu. Sapıklık, putperestlik ve hurafe-lerle kararan gö-nülleri, Kur'an'ın nûruyla aydın-latıyor; insanlığı yalnızca, Allah'a kulluk etmeye çağırıyordu. Bu çağrıya kulak verenlere, sözün doğrusunu söylemeyi, emanete riâyet etmeyi, akrabalık bağlarını korumayı, komşularla iyi geçinmeyi ve kan dökmekten sakınmayı öğüt-lüyordu. Zina yapmaktan, yalan söylemekten, yetim malı yemekten, haksız kazanç sağlamak-tan, namuslu insanlara iftira etmekten uzak dur-mayı emrediyor; insanları namaz kılmaya, oruç tutmaya, zekât vermeye, iyilik yapmaya, bireysel ve toplumsal sorumluluklarını yerine getirmeye davet ediyordu. Çünkü O, Yüce Kur'an'ın ifa-desiyle **“âlemlere rahmet olarak gönderilmiş”** (el-Enbiya, 21/107) biriydi. Bir hadislerinde; **“Ben bir rahmet ve hidayet rehberiyim”** (Dârimî) buyurmuş; müşriklere bedduâ etmesini teklif edenlere, **“Ben lânet eden değil, âlemlere rahmet olarak gönderildim”** diye cevap vermiştir.

Çocuklara şefkat ve merhamet gösterilme-sini istemiş; çocukları öperken birisinin; **“Yâ Rasûlâllâh, Siz çocukları öper misiniz? Ben ço-cukları hiç öpmem”** demesi üzerine **“Allah senin**

kalbinden şefkat ve merhameti çıkardıysa ben ne yapayım!” (Buhârî) diye bu kişiyi uyarmıştır. Bir savaş esnasında birkaç çocuğun çarpışan iki ta-raf arasında kalıp öldüğünü görünce, bundan büyük üzüntü duymuş; **“Ey Allah'ın Rasûlü, neden bu kadar üzülüyorsunuz, bunlar müşrik çocuklarıdır!”** diyenlere şu ibretli cevabı vermiş-lerdir: **“Bunlar müşrik çocukları da olsa masum-durlar... Dikkat edin, çocuk öldürmeyin! Her in-san tertemiz fitrat üzere yaratılmıştır...”** (Ahmed b. Hanbel).

Aynı şekilde ana-babaya, kadınlara, yaşlılara şefkat gösterilmesini ve iyi davranılmasını em-retmiş; kişinin mümin kardeşine tebessümde bulunmasının bile sadaka olduğunu belirtmiş-lerdir. Şüphesiz bütün bunlar, o Yüce Peygam-berin âlemlere rahmet olarak gönderildiğini göstermektedir.

Saygıdeğer Müminler!

Sevgili Peygamberimizin “âlemlere rahmet oluşu” yalnızca insanlarla sınırlı kalmayıp bütün canlıları kuşatmıştır. Bir hadislerinde **“Allah, merhametli olanlara rahmetiyle muamele eder. Öyleyse, sizler yeryüzündekilere merhamet edin ki, göktekiler de size merhamet etsinler...”** (Tirmizî) buyurarak bütün varlıklara şefkatle mua-mele edilmesini istemişlerdir. Diğer bir hadisle-rinde de **“Haksız yere bir serçeyi bile öldüren den Yüce Allah kıyamet gününde hesap soracaktır”** (Nesâî) buyurmuşlardır. Bir defasında açıklıktan karnı sırtına yapışmış, yorgun ve bitkin duruma düşürülmüş bir deve görünce; **“Konuşamayan bu hayvanlar hakkında Allah'tan korkun!”** (Ebû Dâvûd) buyurarak deve sahiplerini ikaz etmiş-tir. Yine kedisini aç bırakarak işkence eden bir kadının ilâhî cezaya uğrayacağını bildirmiş, kö-peğe yaptığı iyilik yüzünden de bir kişinin cen-nete gireceğini haber vermişlerdir (Buhârî).

Aziz Kardeşlerim!

O hâlde, geliniz, bizler de Sevgili Peygam-berimiz gibi; ailemiz, çocuklarımız, komşularımız, akrabalarımız, kısaca tüm insan ve canlılar için rahmet vesilesi olalım. Elimizle, dilimizle, iş ve icraatlarımızla çevremize faydalı olup güven, huzur ve mutluluk verelim.

Sözlerimi, hutbemizin başında okuduğum âyet-i kerimenin meâliyle bitiriyorum: **“(Yâ Muhammed!) Seni ancak âlemlere rahmet olarak gönderdik.”** (el-Enbiyâ, 21/107)

ПРАТЕНИКЪТ, ИЗПРАТЕН КАТО МИЛОСТ ЗА СВЕТОВЕТЕ

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ
إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ

Скъпи вярващи!

Преди любимият ни Пейгамбер (с.а.с.) да е дошъл на този свят, хората загубили своите морални ценности и се заблудили от правия път. Неверието (куфр) и съдружаването (ширк) почернили сърцата, а несправедливостта обхванала всички области на живота. Социалният живот се влошил и моралните ценности постепенно западнали. Роднинските връзки били прекъсвани, а правата на съседите – незачитани и престъпвани. Отношението към жените било нечовешко, угнетителите потискали обикновените хора и не заплащали труда им както се полага.

Уважаеми братя!

В едно такова мрачно време беше изпратен любимият ни Пратеник – като милост за този свят. Озаряваше със светлината на Корана потъмнелите от неверие, идолопоклонничество и суеверия сърца и призоваваше човечеството към вярата и покорството на Единствения Аллах. Съветваше ония, които се отзоваваха на този призив, да говорят само истината, да опазват роднинските си връзки, да се отнасят добре към съседите си и никога да не проливат невинна кръв. Повеляваше им да не лъжат, да не отнемат имането на сираците, да не придобиват богатства по непозволенни начини, да не клеветят честните хора; и им заповядваше да кланят намаз, да спазват оруч, да дават зекят, да извършват добрини и да изпълняват своите индивидуални и социални отговорности. Защото той, както повелява Аллах Теаля в Корана: „... беше изпратен като рахмет (милост) за световете“ (ел-Енбия, 21: 107). А в хадис той е казал: „*Аз съм милост и напътствие за човечеството*“ (Дарими). И когато група от сахабиите поискали да прокълне идолопоклонниците, той отвърнал: „*Не съм изпратен да проклинам хората, а да бъда*

милост за световете“.

Искал от хората да се отнасят с обич и състрадание към децата. И когато един от сподвижниците му видял да целува внуците си и го попитал: „О, Пратенико на Аллах, нима целува те децата си? Аз никога не правя това...“. Той отвърнал: „*Ако Аллах е изтръгнал от сърцето ти обичта и състраданието, аз какво мога да направя?*“ (Бухари). По време на една от битките група от децата на идолопоклонниците останали между двете войнстващи страни и били погазени. Мухаммед (с.а.с.) разбрал за това и изпитал дълбока болка в сърцето си, а когато му казали: „О, Пратенико на Аллах, защо толкова тъжиш, та това са децата на идолопоклонниците!...“, той строго отвърнал: „*Може да са деца на идолопоклонници, но те са невинни... Внимавайте! Никога не убивайте децата, защото всяко новородено се ражда с фътрат (и е невинно)*“ (Ахмед). По същия начин заповядал да се отнасят и към родителите, жените и възрастните. Научил ги, че дори усмивката на лицето на вярващия е милостиня. Всичко това показва, че той е бил изпратен като милост на този свят.

Скъпи вярващи!

Милостта, с която бил изпратен любимият ни Пратеник, не се ограничавала само с хората. В хадис той насърчил сахабиите към състрадание и милост, като казал: „*Аллах е Всемилющ към онзи, който е милостлив. Затова бъдете милостиви към онези, които са на земята, за да бъдат милостиви към вас онези, които са в небесата* (т.е. Аллах и Неговите меляикета)“ (Тирмизи). В друго предание е казал: „*В съдния ден Аллах Теаля ще съди дори и онзи, който е убил врабче без право*“ (Несаи). Веднъж видял камила с прилепнал от глад корем и предупредил стопанина ѝ: „*Бойте се от Аллах за тези животни, които не могат да говорят...*“ (Ебу Давуд). И също казал, че жена ще бъде наказана от Аллах поради това, че оставила котката ѝ да умре от глад, а друга ще влезе в дженнета заради това, че напоила с обувката си жадно бездомно куче. (Бухари)

Тогава, скъпи братя!

Елате и ние като любимия ни Пейгамбер да бъдем повод за милост за нашите семейства, нашите деца, нашите съседи, нашите роднини, накратко – за всички хора и живи същества по света. Нека с нашите ръце, езици и действия раздадем полза, увереност, мир и щастие за всички.

Завършвам хутбето си с айета, който прочетох в началото: „*И те изпратихме [о, Мухаммед] наистина като милост за световете*“ (ел-Енбия, 21: 107).

